

SÄKERHETSATABLAD

Enligt 453/2010 och 1272/2008

(Alla hänvisningar till EU-förordningar och direktiv är förkortade till endast nummerbeteckningen)

Utfärdat 2014-04-30

Energi på Väg!

0910-375 77

0911-745 00

090-14 50 23

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn OPTIMAL

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar Avfettningsmedel

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företag Skoogs Bränsle AB

Box 717

941 28 PITEÅ

+46911239696

info@skoogs.se

Telefon

E-post

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

I nödläge kontakta Giftinformationscentralen, larmnr 112

Giftinformationscentralen (Sverige) icke-akut: Tel 08-33 12 31; <http://www.giftinformationscentralen.se>

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt 1272/2008

Akut toxicitet (Kategori 4 hud)

Akut toxicitet (Kategori 4 oral)

Frätande (Kategori 1B)

Klassificering enligt 1999/45/EG

Frätande; C; R21/22 R34.

2.2 Märkningsuppgifter

Märkningsuppgifter enligt 1272/2008

Faropiktogram

Signalord Fara

Faroangivelser

H302 Skadligt vid förtäring

H312 Skadligt vid hudkontakt

H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon

Skyddsangivelser

P102 Förvaras oåtkomligt för barn

P280 Använd skyddshandskar och skyddskläder samt ögonskydd eller ansiktsskydd

P303+P361+P353 VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha

P305+P351+P338 VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja

P310 Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN

P501 Innehållet och behållaren lämnas till auktoriserad avfallshanteringsanläggning

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Se Avsnitt 16.

2.3 Andra faror

Ej relevant.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

Denna produkt består av en homogen vätskeblandning.

3.2 Blandningar

Observera att tabellen visar kända faror för ingredienserna i ren form. Farorna minskas eller elimineras när de blandas eller späds ut, se Avsnitt 16d.

Beståndsdel	Klassificering	Koncentration
FOSFORSYRA		
CAS nr 7664-38-2 EG nr 231-633-2 Index nr 015-011-00-6	Met Corr 1, Skin Corr 1B; H290, H314 C; R34	< 25%
FETTALKOHOLETOXILATER		
CAS nr 69011-36-5	Acute Tox 4oral, Eye Dam 1; H302, H318 Xn; R22 R41	5 - 15%
DIPROPYLENGLYKOLMETYLETER		
CAS nr 34590-94-8 EG nr 252-104-2	- ; -	5 - 15%
IMINODIPROPIONAT		
	Eye Dam 1; H318 Xi; R41	1 - 5%
CITRONSYRA MONOHYDRAT		
CAS nr 5949-29-1 EG nr 201-069-1	Eye Irrit 2; H319 Xi; R36	1 - 5%
OXALSYRA DIHYDRAT		
CAS nr 6153-56-6 EG nr 205-634-3 Index nr 607-007-00-3	Acute Tox 4dermal, Acute Tox 4oral; H312, H302 Xn; R21/22	1 - 5%

Förklaringar till ingrediensernas klassificering och märkning ges i Avsnitt 16e. Officiella förkortningar är skrivna med normal stil. Med kursiv stil anges specifikationer och/eller kompletteringar som använts vid beräkning av blandningens klassifikation, se Avsnitt 16b Enligt förordning 648/2004:

15 % och däröver, men mindre än 30 % fosfater

15 % och däröver, men mindre än 30 % nonjoniska tensider.

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Generellt

Vid minsta tvekan eller om symptom kvarstår, sök läkare.

Försök aldrig ge medvetslös person vätska eller annat via munnen.

Vid inandning

Skölj näsa och mun med rent vatten. Låt personen vila i frisk luft och kontakta sjukhus eller läkare om besvär kvarstår.

Vid kontakt med ögonen

Skölj genast med tempererat vatten 15 - 20 min med vidöppna ögon; Sök läkare snarast.

Vid hudkontakt

Tag av nedstänkta kläder.

Tvätta huden med tvål och vatten.

Vid förtäring

Skölj först munnen noggrant med mycket vatten och SPOTTA UT sköljvattnet. Drick sedan minst en halv liter vatten och kontakta läkare. Framkalla EJ KRÄKNING.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Frätskador kan uppstå.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Symptomatisk behandling.

Vid kontakt med läkare, se till att ha detta säkerhetsdatablad till hands.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

Lämpliga släckmedel

Släckes med vattendimma, pulver, koldioxid eller alkoholbeständigt skum.

Olämpliga släckmedel

Bland vanliga släckmedel finns inga som är direkt olämpliga.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten är inte brandfarlig.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Skyddsåtgärder vidtas med hänsyn till övrigt material på brandplatsen.

Vid brand använd friskluftsmask.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd rekommenderad skyddsutrustning, se avsnitt 8.

Undvik kontakt med hud och ögon.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förhindra större utsläpp till avlopp, mark eller vattendrag.

Kontakta räddningstjänsten vid större spill.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Mindre spill spolats bort med stora mängder vatten. Större spill vallas in med sand, jord eller liknande och samlas upp. Uppsamlat material omhändertas enligt avsnitt 13.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

För val av skyddshandskar se avsnitt 8.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Beakta även information om begränsning av exponeringen/personligt skydd samt avfallshantering (Säkerhetsdatablad avsnitt 8 och 13).

Undvik kontakt med hud och ögon.

Förvaras i väl tillsluten originalförpackning.

Förvaras i väl ventilerat utrymme.

Tvätta händerna efter hantering av produkten.

Tvätta nedstänkta kläder innan de används igen.

Förpackningen hanteras och öppnas försiktigt.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagras torrt och svalt (frostfritt, men ej över 30°C).

Nöddusch och ögonspolning skall finnas på arbetsplatsen.

7.3 Specifik slutanvändning

Ej relevant.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden AFS 2011:18, Sverige

FOSFORSYRA > 25 %

Nivågränsvärde = 1 mg/m³ Korttidsgränsvärde = 3 mg/m³

DIPROPYLENGLYKOLMETYLETER

Nivågränsvärde 50 ppm / 300 mg/m³ Korttidsgränsvärde 75 ppm / 450 mg/m³

OXALSYRA DIHYDRAT

Nivågränsvärde = 1 mg/m³ Korttidsgränsvärde = 2 mg/m³

Övriga ingredienser (se Avsnitt 3) saknar hygieniska gränsvärden.

8.2 Begränsning av exponeringen

För förebyggande av risker i arbetet måste hänsyn tas till hälsofarorna (se Avsnitt 2, 3 och 11) med denna produkt eller någon av dess ingredienser enligt EU-direktiv 89/391 och 98/24 samt nationell arbetsmiljölagstiftning.

Använd skyddsglasögon, korgglasögon eller visir.

Använd skyddshandskar av butylgummi, Viton eller fluorgummi, eller rådfråga arbetsmedicinsk expert för alternativt material. Visa detta säkerhetsdatablad.

Arbete utan skyddshandskar bör endast förekomma vid hantering av mycket små mängder.

Använd lämpligt andningsskydd vid otillräcklig ventilation.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

a) Utseende	Form: vätska Färg: transparent
b) Lukt	Stickande
c) Lukttröskel	Ej tillämpligt
d) pH-värde	Ej tillämpligt
e) Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
f) Initial kokpunkt och kokpunktsintervall	110 °C vid atmosfärtryck (101325 Pa)
g) Flampunkt	Ej tillämpligt
h) Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt
i) Brandfarlighet (fast form, gas)	Ej tillämpligt
j) Övre/undre brännbarhetsgräns eller explosionsgräns	Ej tillämpligt
k) Ångtryck	Ej tillämpligt
l) Ångdensitet	Ej tillämpligt
m) Relativ densitet	1,17 kg/L
n) Löslighet	Löslighet i vatten Löslig
o) Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Ej tillämpligt
p) Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
q) Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt
r) Viskositet	Ej tillämpligt
s) Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt
t) Oxiderande egenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

Inga uppgifter tillgängliga

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Produkten innehåller inga ämnen som kan ge upphov till farliga reaktioner under normala hanterings- och användningsförhållanden.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under normala lagrings- och användningsbetingelser.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Inga speciella.

10.5 Oförenliga material

Undvik kontakt med alkalimetaller.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Vid extremt höga temperaturer bildas irriterande och giftiga gaser.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Allmän eller ospecifik toxicitet

Den huvudsakliga risken med denna produkt är dess frätande egenskaper.

Akuta effekter

Ej klassat som akut-giftigt ämne.

Hälsoskadlighet

Kan orsaka bestående synskada.

Produkten är hälsoskadlig.

Frätande och irriterande effekter

Produkten är frätande. Hudskada kan uppkomma inom mindre än en minut, ögonskada inom sekunder.

Relevanta toxikologiska egenskaper

FOSFORSYRA

LD50 kanin (Dermalt) 24h = 2740 mg/kg dermal

LD50 råtta (Oralt) 24h = 1530 mg/kg oral

DIPROPYLENGLYKOLMETYLETER

LD50 kanin (Dermalt) 24h > 19000 mg/kg dermal

LD50 råtta (Oralt) 24h = 5130 mg/kg oral

CITRONSYRA MONOHYDRAT

LD50 råtta (Oralt) 24h = 3000 mg/kg oral

OXALSYRA DIHYDRAT

LD50 råtta (Oralt) 24h = 7500 mg/kg

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

DIPROPYLENGLYKOLMETYLETER

LC50 elritsa (Pimephales promelas) 96h > 10000 mg/l

LC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48h = 5000 mg/L

EC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48 h > 1919 mg/l

LC50 Fisk 96h > 150 mg/L

IMINODIPROPIONAT

LC50 regnbågslax (Oncorhynchus mykiss) 96h > 100 mg/L

LC50 Hinnkräfta (Daphnia magna) 48h > 100 mg/L

CITRONSYRA MONOHYDRAT

LC50 regnbågslax (Oncorhynchus mykiss) 96h = 833 mg/l

LC50 solabborre (Lepomis macrochirus) 96h 1516 - 1710 mg/l

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkten är nedbrytbar i naturen.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Denna produkt eller dess ingredienser ackumuleras ej i naturen.

12.4 Rörligheten i jord

Uppgift om rörlighet i naturen saknas.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen kemikaliesäkerhetsrapport har utförts.

12.6 Andra skadliga effekter

Ej angivet

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshantering för produkten

Kasserad produkt skall omhändertas som farligt avfall enligt gällande föreskrifter.

Förpackningar som inte är helt tömda kan innehålla rester av farliga ämnen och ska därför omhändertas som farligt avfall enligt ovan. Förpackningar som är helt tömda kan lämnas för materialåtervinning.

Se även Avfallsförordning SFS 2011:927.

Återvinning av produkten

Denna produkt återvinns normalt inte. Tomma förpackningar lämnas till återvinning där så är praktiskt möjligt. Tillverkaren är ansluten till REPA.

Transport av avfallet

Klass J(1) - Ämnen klassade hälsoskadliga eller irriterande.

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Denna produkt förväntas endast transporteras på väg eller järnväg och är därför endast bedömd enligt regelverken ADR/RID. Skulle annat transportsätt bli aktuellt, kontakta utgivaren av detta säkerhetsdatablad.

14.1 UN-nummer

3265

14.2 Officiell transportbenämning

FRÄTANDE SUR ORGANISK VÄTSKA, N.O.S.

14.3 Faroklass för transport

Klass

8: Frätande ämnen

Klassificeringskod (ADR/RID)

C3: Frätande ämnen utan sekundärfara, Sura ämnen: Organiska vätskor

Sekundärfara (IMDG)

Etiketter

14.4 Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp: II

14.5 Miljöfaror

Ej tillämpligt

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Tunnelrestriktioner

Tunnelkategori: E.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämpligt

14.8 Övrig transportinformation

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Ej tillämpligt.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Bedömning och kemikaliesäkerhetsrapport enligt 1907/2006 Bilaga I har ännu ej utförts.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

16a. Upplysningar om vilka förändringar som har gjorts av den föregående versionen

Revisioner av detta dokument

Detta är första versionen.

16b. Förklaring till förkortningarna i säkerhetsdatabladet

Fulltext för koder för faroklass och kategori nämnda i Avsnitt 3

Met Corr 1	Kan vara korrosivt för metaller (Kategori 1)
Skin Corr 1B	Frätande (Kategori 1B)
Acute Tox 4oral	Akut toxicitet (Kategori 4 oral)
Eye Dam 1	Irreversibla effekter på ögat (Kategori 1)
No tox haz	Ej klassificerad som giftig
No phys haz	Ej åsatt fysikalisk fara
Eye Irrit 2	Irriterar ögonen (Kategori 2)
No environmental hazard	Ej klassat som miljöfarligt
Acute Tox 4dermal	Akut toxicitet (Kategori 4 hud)

Utförlig definition av farorna nämnda i Avsnitt 2

Acute Tox 4dermal

ATE (acute toxicity estimate - uppskattad akut toxicitet) 1000-2000 mg/kg

Acute Tox 4oral

ATE (acute toxicity estimate - uppskattad akut toxicitet) 300-2000 mg/kg

Skin Corr 1B

På grundval av resultaten från djurförsöken klassificeras ämnet som frätande, underkategori 1B enligt 1272/2008 Bilaga I), dvs det orsakar synlig nekros genom epidermis och ned till dermis, hos minst 1 av 3 försöksdjur vid exponering av mer än 3 minuter men inte mer än 1 timme vid en observationstid på 14 dagar. Typiska skador som orsakas av frätande ämnen är sår, blödningar och blodiga sårskorpor. I slutet av observationsperioden på 14 dagar uppkommer också en missfärgning av huden på grund av blekning, partier med håravfall och ärr

Förklaringar till förkortningar i Avsnitt 14

ADR Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg

RID Reglementet för internationell transport av farligt gods på järnväg

Tunnelrestriktionskod: E; Passage förbjuden genom tunnlar av kategori E.

Transportkategori: 2; Högsta totalmängd per transportenhet 333 kg eller liter.

16c. Hänvisningar till viktig litteratur och datakällor

Datakällor

Primärdata för beräkningen av farorna har i första hand hämtats från den officiella europeiska klassifikationslistan, 1272/2008 Bilaga I, uppdaterad till 2014-06-10.

Där sådana uppgifter saknas har i andra hand använts den dokumentation som ligger till grund för den officiella klassificeringen, t ex IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hand har använts information från ansedda internationella kemikalieföretag, och i fjärde från övrig tillgänglig information, t ex från andra leverantörers säkerhetsdatablad eller från ideella organisationer, varvid en expertbedömning skett av källans trovärdighet. Om, trots detta, tillförlitlig information inte hittats, så har farorna bedömts av expertis på grundval av kända faror från liknande ämnen, varvid principerna i 1907/2006 och 1272/2008 har följts.

Fulltext för författningar nämnda i detta säkerhetsdatablad

453/2010	KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 453/2010 av den 20 maj 2010 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006
1999/45/EG	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 1999/45/EG av den 31 maj 1999 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om klassificering, förpackning och märkning av farliga preparat
AFS 2011:18	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden
89/391	RÅDETS DIREKTIV (89/391/EEG) av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet
98/24	RÅDETS DIREKTIV 98/24/EG av den 7 april 1998 om skydd av arbetstagares hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet (fjortonde särdirektivet enligt artikel 16.1 i direktiv 89/391/EEG)
1907/2006	EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk

kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG Bilaga I

16d. Metoder för att utvärdera information som avses 1272/2008 Artikel 9 som användes för klassificeringen

Beräkningen av farorna med denna blandning har gjorts som en sammanvägd bedömning med hjälp av en expertbedömning i enlighet med 1272/2008 Bilaga I, där all tillgänglig information som kan ha betydelse för att fastställa farorna med blandningen vägs samman, och i enlighet med 1907/2006 Bilaga XI.

16e. Förteckning över relevanta R-fraser, faroangivelser, skyddsfraser och skyddsangivelser

Fulltext för riskfraser nämnda i Avsnitt 3

R34 Frätande
R22 Farligt vid förtäring
R41 Risk för allvarliga ögonskador
R36 Irriterar ögonen
R21/22 Farligt vid hudkontakt och förtäring

Fulltext för faroangivelser enligt GHS/CLP nämnda i Avsnitt 3

H290 Kan vara korrosivt för metaller
H314 Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon
H302 Skadligt vid förtäring
H318 Orsakar allvarliga ögonskador
H319 Orsakar allvarlig ögonirritation
H312 Skadligt vid hudkontakt

16f. Råd om lämplig utbildning för anställda för att skydda människors hälsa och miljön

Varning för felaktig användning

Denna produkt kan orsaka allvarlig skada vid felaktig användning. Läs och följ noga anvisningarna i detta säkerhetsdatablad samt övrig riskinformation. Vid yrkesmässig användning ansvarar arbetsgivaren för att personalen väl känner till farorna.

Övrig relevant information

Märkningsuppgifter enligt 1999/45/EG

Farosymbol

Frätande

R-fraser

R21/22 Farligt vid hudkontakt och förtäring
R34 Frätande

S-fraser

S1/2 Förvaras i låst utrymme och oåtkomligt för barn
S26 Vid kontakt med ögonen spola genast med mycket vatten och kontakta läkare
S36/37/39 Använd lämpliga skyddskläder, skyddshandskar samt skyddsglasögon eller ansiktsskydd
S45 Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten

Uppgifter om detta dokument

Detta säkerhetsdatablad har genererats av programmet KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Teknikringen 10, SE-583 30 Linköping, Sverige.